

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 31.

Luni 3. August.

1842.

Ч Е В А

despre regimentul românesc al
Plăea de graniță.

(Caner.)

Ал треilea баталіон а де тълте орі
зіскаві regiment românesc de mărini e-
nuice дн 30. Септ. 1796 din stația dela
Căc Севеш din Transilvania ши дн марш
іте ла 15. Ноемврие ажъсе ла арміе.
Андатъ дн 16. ши 17. Ноемврие авъ при-
леж де а ши аръта вѣртътеа ла Алваредо,
unde спрѣжонінд атакъла вѣршманшлѣи, ши
лѣи дела дѣнскъла зп тѣи ши зп кар къ тѣ-
пѣіе, дн ачеа ловіре къзъръ 12, се рѣні-
рѣ 44 ши 14 веніръ дн принсоаре. — Дн
14. Іанваріе 1797 ла Ріволі къпітапъла Ре-
meteі фѣ греѣ рѣніт, локод. прим. Дева;
лѣи о ловітеръ греа, 15 фечорі тѣрірѣ,
37 се рѣнірѣ ши 18 с'аѣ принс. Вѣртътеа
марціалъ а ачестві баталіон доведітѣ дн
лѣнга ачеа, къщигѣ комплъчереа пѣвлікъ
а Анѣлдіеі Сале принцѣлѣи Епрік ал
15 de Reusz, кареле ка генерал командант
а оштірлор дѣдѣ ши зршѣторѣла атестат,
каре ромънѣце сѣнтъ аша: „Дн пѣтереа
дегерѣторіеі меле тѣ сімѣ дндаторат, а-
тѣртѣрісі пептрѣ ал треilea баталіон тран-
сілвано-ромънѣск дѣкредінгат командѣи

Domnului maior Бохач, къткъ ачелаш дн-
презпѣ къ зп алт баталіон românesc сѣнтъ
komanda Длѣи maior de Вестенрадт пѣс,
дн бѣтѣліа дела Ріволі дн лѣпа лѣи Іанв-
аріе 1797 фѣкѣтѣ, пѣзвтаі дн къпрінде rea
днтѣрірлор ашезате аколо, чі ши дн рѣп-
дѣла зѣи ши сѣнтъ чеа таі къмплітѣ репе-
зіре а пѣцелор вѣршманшлѣи рептрѣніт
дн чеа таі де апроаше депѣртаре а дн-
тѣрірлор, інаѣ арѣтат вѣртътеа са чеа
вѣтежѣскѣ ши ценероасѣ, іар таі вѣртос
Днѣл maior Бохач къ непредетареа са
персоналѣ, къ дндетнареа солдацілор ши
къ неовосіта лѣкпаре аѣ адаос фоарте тѣлат
ла ачест лѣкрѣ, каре ачѣаста еѣ дн пѣте-
реа дегерѣторіеі меле о тѣртѣрісѣск ши
о днтѣреск. Görz, 7. Іанваріе 1797.

Епрік 15., принц Раіс,

маршал де къмп локодѣторѣи.

Дн 2. Априліе фѣкѣндѣсе о ловіре
ла пѣдѣреа Mittelwald дин коло де Стерцінг,
баталіонѣла се лѣптѣ іарѣи къ деосібітѣ
вѣрѣвѣдіе, unde ши къзърѣ шѣсе фечорі
ши стегарѣла Шѣп, іар 25 ши стегарѣла
Велѣод с'аѣ рѣніт. Лѣвда че о къщигѣ
міліціа ши асѣдѣтѣ, се къшоаше din доаѣ
атестате, зѣла а фелдмаршалѣлѣи барон
Вѣкасовіч ши алтѣла ал маршалѣлѣи локодѣ-
торѣи Керпен ла Триент, din каре чѣла дн-

тъѣ зиче, къ шар ѿ динѣт де mare порочире а авеа сънт аса командъ не ачест баталіон димпрезвѣ къ тоѿ офицеріи дин тръпсѣл.

Ашасае Мартіе дін а. 1799 е скрієъ дн історіе къ змѣре фортте негре, ка ші орі каре фантъ варбаръ, кѣнд адекъ командирѣл французеск Массена дн време кѣнд ера летатъ дичетаре де арте, фъръ нічі зп манифест днапайте дат, ісві фъръ весте оциріле генералзѣ барон Аѣфенберг ашезате ла локѣл че се зиче Кухр, ші тэрвэрѣнд ші реле, генералѣл димпрезвѣ къ оциріле кѣзъ дн маѣна Франгозілор, дін каре прічінъ ші баталіонѣл ала треілеа ромѣнск дн 12. ші 15. Мартіе сіміт а вені дн рѣнда врѣштатѣлѣ, де ші с'аѣ апѣрат къ днвершѣнаре, тоѣш дѣпъ че пердѣ 25 торці, 40 рѣніці, маі не зртъ пѣнкат фінд ші калѣл маіорѣлѣ командант, днѣврат кѣзъ дн принсоаре.

Дн 15. Іуліе 1799 командантѣл баталіонѣлѣ ал треілеа Бохач кѣ партеа чеа маі mare а офицерілор скѣпѣнд дін принсоаре рекѣлегѣндѣші солдаці дн 15. Август вені кѣтръ Ѣлт. Дн 10. Окт. вені ла Пиемонт, знде се димпрезвѣ ші кѣ ал доілеа баталіон ші лі се фѣкѣ зп ревѣ.

— — Дн 22. Дек. міліціа ачеаста теарсе ла арміа рѣнапѣ, іар дн 14. Февр. дін а. 1800 трекѣ дн Свевіа ла Інкертін. Дн 9. Іюніе баталіонѣл ал треілеа фѣкѣ о пѣвалъ асѣпра зпор шапдѣрі не каре кѣ пѣціпѣ пагѣвъ ле ші кѣпрінсе. Дн 1. Дек. ла Обвасч авѣ о ловіре порочитѣ; іар дн 2. Дек. о парте дін баталіон ажѣтатѣ де вѣштаторі ісвенце не врѣштатѣлѣ шіла днпінде дндѣрѣнт, се лѣптъ треі чеасѣрі, дн алѣпѣ прін пѣдѣрі, ші прінде

22 офицері ші 870 солдаці де рѣнд, — перд ші аі пошріі опт ші не 15 шіі адек рѣніці. Генералѣл маршал локодіиторѣ де кѣтѣ пентрѣ фапта ачеаста вітеазѣ лѣдѣ не баталіон дн фаца оцирілор. — Дн 18. Дек. дн чеа дін зртъ лѣптъ мѣрѣрѣ 5, се рѣвѣрѣ 19 ші опт с'аѣ прінс. Дн 15. Февр. 1801 дѣкѣ днкеіереа пѣчій тоатѣ міліціа с'аѣ ашезат не ла реѣментеле сале ші с'аѣ рѣндѣйт ла стаціле кѣвеніте, прін зрмаре ші реѣментѣл ромѣнск ал доілеа вені акасѣ не ла Кѣлж, не знде трекѣнд дн Іюніе 1801, Дна коптеса Съсана Немеш, вѣдѣва коптелѣ І. Халлер, кѣт ші алці магнаці лѣѣ прііміт оспѣтѣндѣл кѣ маѣкѣрі ші вѣзѣрі.

Інші, карі дн ачест рѣсвоіѣ лѣарѣ медаліи де арѣнт, аѣ фост, стегарі Г. Іліен ші Г. Доке, корпоралѣл Onicim Karpan, віче-корпоралѣл Іен. Ошнор, Міх. Бондріх, Вас. Дрѣган, Теод. Алексъ ші Іоан Бота Георгіе. Пердереа реѣментѣлѣ дн рѣсвоіѣл тѣрческ стѣтѣ дін 1218, — іар дн чеа франгозеск дін 1534 фечорі.

Дѣпъ ачестеа зртѣ паче не патрѣ ані. Реѣментѣл ал П-леа ромѣнск днтр'ачеаа фѣ скос не ла 15. Авг. 1805 ла о депріндеге mare, не кѣнд ла 22. Август вестіндѣсе рѣсвоіѣ фѣрѣ весте і се порѣпчеше а снп кѣ пані ізді дін царѣ афарѣ. Дн 12. Сент. ші ажѣсерѣ доѣл баталіоане ла рѣлѣ Елѣ ші Амфінг; днѣп пѣпѣ а тѣпчі преанѣтѣроаса арміе франгозескѣ ре-апѣсасе не аі пошріі дін тоате пѣлѣтѣріле, днѣкѣт баталіоанеле ромѣнѣці п'авѣрѣ прілеж а се тѣзѣра кѣ врѣштатѣлѣ, дѣкѣт пѣмаі кѣте одатѣ ла ніце подѣрі, знде пердѣрѣ доі фечорі ші кѣ ачеаста ла 1806 Февр. 28. сосірѣ акасѣ. Дѣпъ аче-

стеа дитре офіціаліі реціментълѣ се фькъръ фръшоасе динпайнтърі. Маіоръл Traiter лънд асъръші префектъра чіркъларъ а реціментълѣ, с'аѣ сіліт ал депрінде атът мілітъреше, кът ши аі дмъзпътъці стареа дн прівінца економікъ. Дін ачест рецімент се трімітеа не атъчї гарнізоане ла кътева четъці дін патріе. Е де днсемнат, къ тімпъл апълѣ 1806 фінд фоарте плоіос ши фрїгърос, віецїі оаменї дін ачеї мънци фькъръ сечерїшъла къ пінсоаре, іар фълпъл ши кькъръзъла парте таре лі с'аѣ стрїкат.

Авіа трекуръ треї ані, ши Полонїа се нѣсе дн мїшкаре, іар де алтъ парте се рїдіка ши Наполеон. Міліція ромънеаскъ командатъ де маіоръл Країтер плекъ дн 28. Февр. 1809 кътръ Полонїа ши прїтъвара фъ ашезатъ лънгъ Краковїа, внде Архідъка Ferdinand о черчетъ ши о лъзді, песте пѣцін тавъра (метерезеле) с'аѣ мѣтат апроане де Варшавїа. Не 19. Апр. ера поръпчїтъ батереа Варшавїей. Челе доаъ баталїоане ромънеці фъръ ръндзіте а да ажъторїѣ ла арїна дреаптъ а арміей; ал доїлеа баталїон трекулнд не ла Тарзім, ла зп чеас дъпъ мїезъл нонції фъ ісвітъ де връштаншїї повъдїці де генералъ Каменці дитре стрїгърі фоарте тарї; патръ деспърдїтърї сѣнт локоціторїѣл Ілліч ши стегарїѣл Морарїѣ спрїжонїръ фокъл връштаншеск немішкате пълъ ла патръ чеасърї дімінеаца, къ пердереа зпѣї фечор ши рънїреа а 9. — Пела патръ чеасърї връштаншъла спре аїнї реїної пѣтерїле ши дитърїт къ тънърї спре а пѣвълї къ ісдеалъ ши маї таре, се ретраце пѣцінтел, ка не ла шасе чеасърї сѣ дикъргъ асърпа деспърдїтърей ашезате дїнпайнтеа Прагеї, лъпта о днпоїеше къ атъта пѣтере, дикът

компанїа дикредїнгатъ офїдерїлор Ілліч ши Морарїѣ, некъносканд нїчї локърїле, фъ сілітъ асе ретраце, днсѣ фъръ а і се спарце ръндърїле; Морарїѣ фъ прїнс. Акъта се словозі дн фок тоатъ оціреа че се а фла ла ачел лок, дикът ліпсітъ де артілерїе ши де кълърїме, дїнълѣпта пълъ ла 10 чеасърї, фъръ нїчї зп ажъторїѣ, не кълнд ши маіоръл хъсарїлор дитпърътеці контеле Хотїд апъсат дін стънга, сіліт а се ретраце, де нѣ се а фла дої хъсарї, карї къношеа локърїле, ера сѣ піаръ къ тоці. іар аша ши міліція ромънеаскъ оціндъсе неконтенїт прїн пѣдърї ши пїнтре лакърї, пела 12 чеасърї поаптеа ажънсе а се днпрезна къ чеасалатъ оціре че се ретръсесе де ла Прага. Нъмаї прїн деосївіта днделепчїнеа офїдерїлор скъпаръ атъчї вітежїї ачеція де перїреа тоталъ; 169 фечорї къзъръ дн прїнсоаре. — Дн 27. Апр. прїнциѣл кр. Архідъка Ferdinand артът міліціей ром. деосївіта са комплъчере. — Ка сѣ тъчеп де алте ловїрї маї зшоаре, ла 11. Ізніе треї компанїї ромънеці днсодіте де кълърїме ла Солкоска Вала дикъргълнд де треї орї асърпа връштаншълѣ, 1500 дін тръншїї парте іаѣ оторът парте іаѣ прїнс, ръпндъле ши врео кътева тънърї; дін аї поцурїї мърї зпъл ши се рънїръ чїпчї. — Дн 11. Ізліе зп баталїон ром. нѣс токма дн фръште тоатъ зїоа се вѣтѣ ла Ксонц, іар сеара тързіѣ дънд пѣвалъ днпрезптъ къ кълърїмеа пълъ дн 14. Ізліе ажънсе дн Краковїа, каре апої вѣтѣт таре къзѣ дн мълїле Ршїлор. — Дн 12. Дек. фъкълндъсе паче, міліція ром. дикъркатъ де лавде, ла 15. Іан. 1810 ажънсе ла Нъсъд.

Сосеце апъл 1812. Тоатъ Езропа дъпъ рѣсвоаїе де ані доаъзечї дореа пачеа;

дар Наполеон кроісе гігантскъ план де а сѣрна колоска чел кѣмпліт дела тѣахъ-поапте, де а змѣлі пе Рѣші. Австріа дѣ ачесте дѣмпреціѣрѣрї порѣнчі зѣ корп де ѡбсерваціе де 80,000 сѣнт команда прїнцѣлѣ Шварценберг. Ла ачеста се трїмісерѣ шї доаѣ баталїонае дїн реціментѣл ал доїлеа ромѣнск командате де колопелѣ Ленк шї дѣсе дѣ 28. Апр. 1812 прїн Бѣковїна дѣ Галлїцїа. Ла Лас се фѣкѣ зѣ ревіѣ, треї компанїї ром. се дѣнтоарсерѣ дѣ гарнїзоаѣ ла Брашов, зар чеделалте ле Клѣж, Бїстріцѣ, М. Вашархелїѣ. Ал доїлеа баталїон сѣнт команда маїорѣлѣ Капсармент плекѣ ла Италіа. Аїчі кѣ канетѣл лѣ Окт. ловїрїле се дѣчепѣрѣ; ла Марко-Шїево локодїторїѣл Морарїѣ шї шапте фечорї сїаѣ рѣнїт, ла Вега стражѣщечерѣл Беркочел кѣ 20 фечорї кѣзѣ дѣ прїнсоаре. Дѣпѣ алте треї ловїрї маї мїчі ачест баталїон дѣ 16. Февр. дѣпѣрїдїт де арміе ажѣтат пѣмаї де пѣдїнї кѣлѣрѣдї, дѣтїмпїнат де вїче-праїѣл Италіеї кѣ треї компанїї де гренадїрї шї кѣ треї ескадроае де кѣлѣрїме, фѣ сїліт асе ретраде пѣлѣ ла Тосколапо, перзѣнд 55 солдадї. Дѣ 15. Февр. лѣпта се 'пої дѣвершїнѣнат фоарте; врѣштаншїї ера тѣлѣт маї пѣтеронї; кѣпїтанѣл Браповаднї фѣ рѣнїт, алдї фѣїдерї де аї поцѣрїї кѣзѣрѣ дѣ прїнсоаре. Шѣртареа баталїонѣлѣ фѣ тїпѣнатѣ. Контеле Белегарде ловѣдїторїѣл арміеї дѣпѣрѣтѣдї дѣтреѣѣ пе сепатѣл дела Сало: „Каре фѣ прїчина, кѣ вїче-рїга Италіеї ісвї дѣ персоаѣ кѣ атѣта пѣтере пе зѣ мїк пѣшѣр.“ Рѣспѣлсѣл фѣ: Дїн прїчинѣ кѣ ачел мїк пѣшѣр (баталїонѣл ром.) іаѣ фѣкѣт ѡ стрїкѣчѣне таре перзѣндѣї вѣрвадї тарї, ѡморѣнд вїар шї пе адїстантѣл вїче-рїгїї.

Дѣпѣ дѣкоїереа пѣчѣї ла 19. Апр. 1814 ачест баталїон дѣкѣ венї акасѣ дѣ 24. Азгѣст. Реціментѣл дѣтрег е вреднїк де фаворѣл шї драгостеа патрїеї.

Ар фї преа де дорїт, ка шї фаптеле реціментѣлѣ І-леа ромѣнск де маршїнї сѣ іасе ѡарекѣнд ла лѣтїнѣ. I. M—a.

МѢСТРАРЕА КѢЦЕТѢЛѢї.

Дѣ конпрїсѣл зѣнї імперїї, дѣтре алдї тѣлдї ѡстанїї, че гѣрвоверїеа вѣтрѣпѣцелор дѣ фѣкѣсе сѣшї пїарзѣ вїтежїїѣ, сѣшї пїарзѣ ачѣа вїїе адерїте, кѣ каре дѣвѣртеа арта спре дѣгрозїреа шї спайта врѣжтанїлор, сѣшї пїарзѣ дѣ сѣдрїнїт тоатѣ вѣрѣтеа кѣ каре сѣ лѣбда ѡарекѣнд, шї сѣ се трагѣ ла ѡстафѣкѣ, ка сѣшї редѡвѣндеаскѣ пачѣа, шї лїнїдеа че ѡ дорѣск пѣтаї ачеле сѣфлете ѡвоїте де ѡстенеалѣ, шї каре сѣлѣт апроапе сѣ анїе дїн ачѣастѣ лѣте, дѣтоктаї ка шї соареле че апѣне ла сѣдрїнїтѣл фїежѣрїа зї.

Асфел сѣ афла тїї еп ѡарекаре генерал, кареле асѣменеа дѣповѣрат де анїї вѣрстеї, шї ѡвоїт де лѣнта рѣзѡаелор че петрекѣсе дѣ аса вїацѣ, пѣпѣтѣнд сѣ маї слѣжеаскѣ, сѣ трѣсесе прїн даре де дїмїсіе ла лїнїдеа касеї сале.

Ел ереа зѣ ѡм че дѣпѣрежѣрїїле вреїлор дѣ фѣкѣсерѣ сѣ доѡвѣндеаскѣ тѣлѣтѣ вѡгѣдїе. Мѣлѣгѣереа вѣтрѣпѣцелор сале ереа зѣна пѣскѣта фїїкаса че і ѡ дѣрѣїсе Дѣтѣезѣѣ шї кѣ кѣлѣт сѣ тѣхѣнеа де пїердѣреа вѣнїсале содїоаре, кѣ атѣт де тѣлѣт сѣ вѣкѣра де фїїнда фїе-сї, пѣнѣтрѣ-каре адесеа тѣлѣцѣтеа лѣ Дѣтѣезѣѣ кѣ пѣ ла лѣсат де сѣвѣрїнїт лїнїт дѣспре ѡ асѣменеа тѣлѣ

гжире че нз пздн іар фі амърдт рътъ-
шица зімелор сале.

Іа ереа о фрзтоасъ фечоаръ кз талеп-
търї вредніче де лрдъ, кзвзпъ едвкадіе, шї
дп сфършіт кз тоате ачеле дарърї, че фаче
маї тэлт декхт тоталзл, тревзїпчос ла фїе
каре тхпъръ, прїп каре съ пзреа кз поро-
къл дпвзївасе пе ачест вєп вьтрхп кз тоа-
те харърїле, маї алес кз ачест дндер орхп-
дзїт спре паза віедї сале.

Граціїле — ереа шї еле, дїп ачеле фї-
їпце че дпкъркасертъ де дарърї пе ачeastъ
фечоаръ, дестъврїшїндзо кз ковхршїре дп
фрзтвсєділе сале, дпкхт дпсвнї Венс
погорхндзсъ дїп Олімпѣ, с'ар фї рьпїт де
дхпса шї кз mare пьтчере іар фї хрпїт
трандафїре дїп ображі. — Ачесте, дар, ра-
ре фрзтвсєдї, пепзтхнд фї аскзпсе, пентрх-
къ шї стьпхпа лор съ тхндреа кз еле, а
дпчепзт а съ вьде дппайнта тїперїлор
жвнї, але кзрора інїмї съдетхндзле, съ рь-
неа кз грозьвіе, дпкхт пзмаї чеї че п'о
щїа, с'аѣ п'о ведеа, ачєїа ереа маї ферїчїдї.
Еї съ вьззръ прада зпєї патїмї че тречеа
песте тоате ставїїле дппотрївїрїї, дпче-
пзръ а съ рьзвої, ашї вьрса фьръ тїлъ
стьрїле, а фаче тїї де жертфе ачєїа че а-
веа дарзл хрпїрї інїмїлор, шї ашї дезвзлї,
каре де каре, кзмпїтеле патїмї, дп каре
дї арзпка ведереа фрзтвсєдїї еї. — Ла
тоате ачестеа, еа съ арьта тхндръ, пз вь-
га дп сеатъ плхндерїле стьрвїторїлор кзр-
тезанї, пз вреа съ коппътїмеаскъ ла дзре-
рїле лор, пїчї съ вазъ, скзмпеле жертфе че
ї съ дпфьдїша, чї кз дїспреѣ арзпкхндзле
пе тоате, дшї дпторчєа фаца, дшї аскзп-
деа аззл шї переа дїп ведереа лор.

Вїртзтеа ачєаста дпсъ дї фз пьпъ ла
о времє ба о павьзъ апьрьтоаре чїестїла

еї, дар де ачї дппайнта обосхндзсъ де а маї
тот пзрта пзмеле чел вєп, съ лъсъ ая
деа дп фїреаска са слъвїчїзне афемеатъ,
шї дїп тоцї тїперїї чеї дедесе окол, с'аѣ о п'
пресзрасе, фїлз зпхї мїнїстръ де стат фз
маї порочїт шї дп скзртъ време довхндї
фаворзл кокетеї сале, кьчї деосевїтелеї фрз-
твсєде, челелалте дарърї, шї амавїлітатеа
са фїреаскъ, дхндзї вреднїчїа д' а пзтеа а-
фла партеа слъвїчїзнї амантї сале, дпчепз-
се прїп фелзрї де кїпзрї, прїп фелзрї де
мїжлоаче де а о тот дпгїмна ла локкя а-
чєла, пьпъче, кхте пздн кълкхнд сьпт пї-
чоареле сале тьрїа, стрьжпчїї еї, о фькзсе
съ се дпкхлпсаскъ, сьї казте маї дзлче,
сьї прїїмеаскъ кзртеа, сьї арате шї іа дра-
госте, съ сьспїне дппрезпъ, съ шовьїаскъ
їсє врацєле лзї, съ се дп дзплече рьгьчїз-
пїлор сале, сьї деа лок де одїхпъ, шї сь'а
факъ ферїчїт, дптемеїатъ фїїнд пе жзре-
мїтеле че прїїмїсе дела ел кз ва фї а лзї
пентрх тотд'азпа. Аша, аморзл съ дпте-
мее кз тьрїе дптре еї; драгостеа съ дпїп-
зєсе, шї лзоасе сьпт стражпїкъ стьпхпїре
їнїмїле амхндзлора, дпкхт маї пзереа сеа-
ръ фьръ а съ ведеа, пентрхкъ зпєї фїїчї
їскзсїтъ дї есте лесне съ дпшале пе зп
татъ вьтрхп, шї каре де шї ар фї афлат іп-
трїга аморзлзї еї, тот с'ар фї дндзрат сьї
ерте грєшала, ка зпзл че о їзвєа маї тэлт
декхт лзїмїа окїлор сьї.

Кз кїпзл ачєаста дптхлпїрїле съ зрта-
ръ неконтєпїт дп маї тэлте лзї, кхнд дп-
тр'о сеаръ дпторкхндзсъ фьръ вєсте вь-
трхпзл татъ де зпде ереа дзс, фата дп
сїмте, шї аша де грав пепзтхнд съ мїжло-
чєаскъ словозїреа амантзлзї еї каре съ дп-
тхмпласе а съ афла ла дхпса, пзмаї декхт
ла вьгъ дп сїпетзл ханелор сале пьпъ че

вѣтрѣнѣл зрѣнѣл а трече прин одаѣа еѣ, ва дѣтра дѣ ѣа такѣл лѣѣ, зѣде лѣнѣнѣнѣл кѣ челе тревѣнѣоа се нѣмаѣ декѣт сѣ дѣ-тоар сѣ ка сѣ словоазъ не ѣвѣтѣл еѣ.

Дѣсѣ кѣ гроазѣ афѣнѣл сѣпетѣл дѣ-кѣс, дѣчепѣс сѣ дѣоѣоре зе де оарекаре реа дѣтѣмпларе чеѣ превестеа сѣмѣреа, дѣ-датѣ deskide, дар ваѣ! кѣт де тѣлт сѣ зѣ-плѣ де жале шѣ де таре спаѣмѣ гѣсѣнѣл фѣ-рѣ мѣшкаре дѣлемнѣт, пентрѣ-кѣчѣ капа-кѣл сѣпетѣлѣ фѣнд грегѣ дѣдатѣ че ла лѣсат жос, са нѣкѣс, шѣ тѣнѣрѣл неавѣнѣл лок де рѣсѣфларе, шѣ а дат дѣхѣл кѣ кѣп дѣ тѣпа дѣдѣрѣлѣ тѣрѣдѣ. Іа кѣ тотѣл дѣ амѣр-ѣре шѣ дѣгрозѣтѣ де фѣрѣкѣ, гѣнѣнѣнѣсѣ прин че мѣжлок ар пѣтеа сѣ аскѣнѣдѣ ачеа-стѣ зрѣтѣ дѣтѣмпларе фѣарте дѣрѣнѣнѣ-гоаре репѣтаѣѣ еѣ, нѣмаѣ декѣт кеатѣ дѣ секретар не вѣтафѣл рѣвѣлор кѣрѣеѣ сале, кѣрѣѣа дескѣперѣнѣдѣ прѣтежѣдѣѣа дѣтрѣ ка-ре сѣ афѣла, дѣ жѣрѣ сѣ дѣе аскѣнѣсѣ таѣна ачеаста шѣ сѣ факѣ о гроанѣ дѣ бѣлѣгарѣл гѣрѣдѣлѣлѣ сѣ дѣгроане не тѣнѣр, фѣрѣ дѣсѣ а ѣ сѣ кѣвоаще тѣрѣмѣнтѣл. Вѣтафѣл зрѣтѣ порѣнѣчѣ стѣпѣнѣсѣ шѣ сѣвѣрѣшѣнд сѣлѣжа кѣ каре дѣ дѣсѣрѣчѣнасе, сѣ дѣтоар-сѣ де ѣ спѣсѣ, ѣа дрепт тѣлѣдѣтѣре дѣ дѣ-рѣвѣ кѣ тѣлте лѣкрѣрѣ фѣгѣдѣнѣдѣ не лѣн-гѣ алтеле шѣ оарекаре дѣпѣнѣтѣрѣ, шѣ кѣ ва фѣ аскѣлат ла ор че рѣгѣчѣзне а са, нѣ-маѣ сѣ дѣгроане ачест секрет пентрѣ тот-дѣзна дѣ ѣнѣма лѣѣ.

Дѣганѣл дѣпѣ кѣт е фѣкѣт шѣ вѣлесте-мат де пѣрѣнѣдѣ лѣѣ (?), кѣлѣнѣл дѣ оаре-каре неастѣмпѣр, шѣ тѣнѣрѣнѣдѣсѣ кѣчѣ дѣшѣ вѣзѣсе чѣкѣл сѣпт атѣта драгѣсте а стѣпѣнѣсѣ, маѣ пресѣ де нѣдежде ле сале, дѣтрѣ ѣ сѣ дѣвѣтѣ дѣпрѣвѣнѣ кѣ алѣдѣ товарѣшѣ аѣ сѣѣ, карѣѣ афѣнѣнѣсѣ дѣ таре

тѣраре деспре кѣпѣл фавѣрѣлѣ че ел дѣ-бѣндѣсе дѣла стѣпѣнѣлѣ, кѣцетарѣ дѣ сѣне кѣ токмаѣ атѣнѣчѣ ереа времеа де ал пѣтеа фаче сѣ ле спѣѣе прѣчѣна порѣчѣрѣ сале, шѣ фѣрѣ а пѣрде време, дѣнѣдѣсѣ дѣ ворѣл дѣчепѣрѣ сѣл лѣзде деспре ачеаста кѣ а пѣтѣт сѣ фермече атѣт де тѣлт не стѣ-пѣнѣлѣ дѣ фавѣрѣл сѣѣ. Ла каре ел зѣ-фѣнѣнѣсѣ дѣ пене ка чоара, дрепт рѣспѣнс дѣчепѣ сѣ се лѣзде шѣ сѣнѣрѣ фѣрѣ тотѣнѣ ка сѣ се дескѣперѣ шѣ прѣчѣна, декѣт нѣ-маѣ ле адѣогѣ: „Еѣтѣре фѣрѣгаѣлор, не мѣне кокѣнѣа тѣ ѣвѣще тѣлт, шѣ атѣт де тѣлт, дѣкѣт нѣ поате сѣмѣ стрѣче нѣчѣ зѣ хатѣр. Почѣл дѣсѣфѣрѣшѣт сѣ о фак пѣлѣ сѣ шеазѣ шѣ кѣ мѣне ла тасѣ фѣцѣ кѣ воѣ. — Ашѣ, тѣѣ, дѣте ѣколо, неа данѣѣле, кѣ нѣ не вѣне сѣ кѣредеѣ. — Зѣѣ пре леѣеа тѣеа нѣ вѣ спѣѣл мѣнѣѣнѣ. Аскѣлатѣнѣтѣ, пентрѣ ачеаста тѣ принѣ не ор че веѣдѣ зѣче воѣ. Еѣ дар вѣ-жѣнѣ стѣрѣѣреа лѣѣ, дѣтрѣ ачеа шѣ тѣртѣ-рѣсѣре, сѣ прѣнсерѣ не кѣте о вадрѣ вѣп, ка орѣ ел сѣ ле деа ла тоѣдѣ еѣнѣд мѣнѣчѣнос, саѣ еѣ — сѣѣ деа лѣѣ, фѣнд адевѣрат.

Не тѣмеѣл ачеста ел, фѣкѣнѣ прегѣ-тѣре де тасѣ таре ла каса са че нѣ кѣдеа департе де кѣртеа стѣпѣнѣлѣлѣ, теарсѣ ла кокѣнѣа шѣ сѣрѣтѣнѣдѣлѣ тѣпа, дѣдрѣзнѣ а о рѣга репѣтѣнѣдѣлѣ кѣ де време че ѣа фѣ. гѣдѣт кѣл ва аскѣлта ла ор че рѣгѣчѣзне. сѣ вѣневоѣаскѣ ал чѣнѣстѣ кѣ венѣреа ла таса лѣѣ, тѣртѣрѣсѣнѣдѣлѣ кѣтре ачеаста шѣ прѣн-сѣареа че фѣкѣсе кѣ чеѣлѣлѣдѣ аѣ лѣѣ. — Іа кѣ тѣраре гѣнѣнѣнѣсѣ тѣлт ла ворѣа лѣѣ превѣзѣ кѣ фаталѣл секрет кѣ дѣчѣтѣл о сѣ се деа де фѣцѣ де дѣхѣна де чоарѣ, шѣ рѣспѣнѣсе кѣ вѣлѣндеде. Вѣне, вѣташе, о гѣ-сѣнѣдѣ тѣ де кѣ вѣнѣдѣ, ка сѣ вѣѣ еѣ ла та-са та де шѣ дѣам фѣгѣдѣт кѣ веѣ фѣ аскѣлатѣт

ла ор че рѣгъчѣне, дѣсъ де ачелеа че те поате фолосѣ маї вѣне, фѣръ съ атингъ чѣп-стеа mea ши де каре сѣнгѣр тѣ тревѣе съ те фѣицѣ де ам пропѣне. — Апої, че съ фак фоконїдѣ, адаогъ ел, дака ам апѣкат съ тѣ прїпнѣ. — Вѣне, зѣсъ іа, па, дѣї даѣ маї тѣлт декѣт прїпсоареа та, фѣле, ши фѣте къ теа рѣмас. — Ашї, фоконїдѣ, дї рѣопѣнеъ чоара, тревѣе сът фачї ши Дта атѣт вѣне, нѣт ам фѣкѣт ши еѣ Вле ши алтѣдатѣ н'ої маї фаче аша.

Жалнїка тѣпѣръ, вѣлѣнд стѣрѣїреа ровѣлѣ еї, къ атѣта десѣрѣлѣ ши обрѣз-нїчїе, пентрѣ ен лѣрѣс фѣарте атїнгѣтор чѣп-стї еї, хотѣрѣ дн сїне ачѣастѣ жѣртѣъ къ соарѣкарѣ гѣнд ши рѣопѣнеъ, де прѣме че есте атїа, вїно де сеарѣ къ фѣлїнарѣ ка съ шѣрѣет днпрѣвѣлѣ, съдї фак воїа.

(Ва зрѣа.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

НАЦИОНАЛИТАТЕА ши ЛІМБА МАІЧЕІ.

Декѣнд е лѣтеа, нїмїк с'а иїт чева маї де фрѣнте, декѣт націоналїтатеа, дѣкъ ши фїл лѣї Дѣтнезеї ши а оменїмїї дн нѣ-поцїнда вѣчїнїкѣлѣ адевѣр, нѣ каре тоатѣ лѣтеа о дѣтѣрѣдоша дн націоналѣ вѣнѣ-пѣнт а Орвѣлор а днчѣпѣт днвѣдѣтѣра че-рѣаскѣ. Фѣръ націоналїтате тїпѣрїе оме-нїмеї сѣнт ка нїще адѣтѣрѣрї пѣхотѣрѣте, пѣдепїне, фѣръ експресїе, ла каре лїнсеце дѣхѣл, ши каре дн сала тїпѣрїлор, че днфѣ-дошазѣ днѣтѣмпѣрїе лѣменїї, нѣ съ со-жотеск вѣрѣднїче де а съ арѣта, чї пѣтаї зр-цїсїте, фѣръ нѣте стаї днтрѣ аскѣне, пѣлѣ че маї не зрѣтѣ де тот съ нїмїческ. — А фїекѣрѣїа нацїї днсѣнїтате дн карактер, дн лїмбѣши дн пѣравѣрї о нѣшїт націоналї-

тате, прїп каре тот цѣнѣл фѣтелеск дн апѣ-мїте днтрѣ сїне осївїте фамїлїї съ дншпартѣ. — Лїмба маїчїї пентрѣ фїекѣре гїптѣ е сѣнїденїа чеа маї тѣре, ен вѣлѣт, де каре нѣ съ поате лїнсеї. — Съ днтреавѣ: Че тїар фї лїмба алт, декѣт пѣтаї ен сѣпѣт, прїп ка-ре експрїтѣт кѣдетеле поастрѣ; дакъ о алтѣ лїмбѣ днтрѣ атѣта о тѣоцѣенеск, кѣт нѣ ачѣеа днї пѣчїѣ експрїма кѣдетеле, нѣ ам лїнсеъ маї тѣлт де лїмба маїчѣї, каре дншїнтѣа mea с'аѣ фѣкѣт фѣръ інтерес, ши пѣдантїкѣ, дакъ нацїа десѣре лїмба маїчѣї ка десѣре ен нѣт іналіеназїл днї ворѣеце. — Аша — дакъ лїмба маїчїї нѣ ар фї алта декѣт ен сѣпѣт прїп днвѣдѣре кѣшїгїат, къ каре се поате черѣзїлѣне, каре ш. а. атѣпчї ар фї дрѣапѣт обїекцїа маї де сѣс. —

Днсе елѣментеле лїмбѣї сѣнт деосѣ-вїте, прѣкѣт сѣнт елѣментеле челеа фѣхѣв-нїче а поноарелор, де каре съ цѣнѣ; дн а-чѣеаш, алор кѣдет, сѣтѣцѣтѣлїт ши нѣстїрї съ еспрїтѣ; прїп лїмбѣ съ кондїціонеазѣ екстѣнсіа ідеїлор ши нѣтїнда де але пѣтеа кѣспрїнде не ачелеа; ачѣеа е пѣртѣтоареа ши кѣзїтоареа іскѣсїндеї попорѣлѣї, дн каре де веакѣрї с'а десѣволтат, ши днтрѣ тѣїе-стрїї ши цїлїндѣ прїп аї ачѣїацїї тїжлѣчїре де цѣнерацїе дн цѣнерацїе а dato сїре тѣоцѣнїре, каре дела маїче с'аѣ тїпѣрїт дн днрѣнчї. — Аша дарѣ лїмба маїчїї не есте сѣнїдѣнїа чеа маї тѣре. Ачѣеаста е тѣмеїл, дн каре тоатѣ естїмеа поастрѣ съ днрѣ-дѣчїнеазѣ. Ачѣеаста е лѣптѣле маїчїї, де каре сѣжгѣр сѣ днтѣрѣѣце нацїа. Дн лїм-ба маїчїї дѣт дншїнте сїмѣтїнтѣле челеа маї сѣпѣте, ши дѣнса дншпрѣтѣтѣ ідеї ши чѣлѣї маї адѣкк кѣдетѣторїѣ. Нїчї ен поет с'а фѣкѣт пѣтѣрїторїѣ фѣръ лїмба маїчїї; пентрѣ-къ пѣтаї прїп ачѣеа съ поате днѣл-

